

Yazan redaktor

13.11.13 07:49 - axırını dəyişikliklər 20.11.13 07:34

İrfan: Bu il qurban bayramını Tanzaniyada keçirdiniz. Oradakı insanlar bayramı necə qarşılayırlar? Hansı təəssüatları bölüşmək istəyerdiniz?

İsmət mrahov: Ümumiyyətlə, Qurban bayramı İslam dünyasında həyacanla qarşılanan bir bayramdır. Amma Afrikada keçirilən qurban bayramı bizim düşündüyümüzdən də fərqli bir bayram oldu. Bildiyimiz kimi, Afrikada aclıq var və kəsilən qurban ətlərindən bir pay almaları onların sevincinə səbəb olur.

O gün onlar ət yeyirlər, qarınları doyur. Əsilində belə deyərdim, Türkiyədən və Azərbaycandan qeyri hökumət təşkilatlarının dəstəyi ilə kəsilən qurbanları onları çox sevindirir.

Biz də öz növbəmizdə Allahın verdiyi fürsətdən istifadə edərək qurbanlar kəsdik, insanlara payladıq və müsəlman olaraq qardaşlıq missiyamızı yerinə yetirdik, bayram sevincimizi də onlarla bölüşdük. Getdiyimiz yerlərdə uşaqlara şirniyyat və konfetlər payladıq. Oranın camaatı ağdərili insan görəndə dərdi, bəlanı, fəlakəti xatırlayır. Biz isə oranın insanlarına xoş münasibət göstərərək onlara gülər üzlə yaxınlaşdıq. Heç bir din fərqi qoymadan bütün din mənsublarına öz yardım əlimizi uzadırdıq. O insanların üzündəki sevinc ifadələrini görmədən ifadə etmək mümkün deyil. Qurban ətini payladığımız insanların hamısı ac və möhtac idi. Onların hərəsi bizdən bir şey istəyirdi. Qurban ətini götürmək üçün sıraya düzülmüş qadınların qucağındakı uşaqlara konfet paylayanda qadınlar da bizə əlini uzadırdılar. Elə bilirdilər ki, onlar üçün də paylayırıq. Heç unutmaram, bir dəfə buna bənzər bir gündə uşaqlara şar paylanıb, onu da yeməyə çalışıblar. Elə bilirdilər ki, yeməlidir. 2012-ci ildə Somalidə şokolad paylamışdıq, kağızı ilə birlikdə yeməyə çalışırdılar, Mənim üçün Afrikada, xüsusilə də Tanzaniyada, qurbanın mənası yardımlaşma, qardaşlıq, ağdərili müsəlmanların ehtiyac sahiblərinə yardım etməsi idi.

İrfan: Sərxan müəllim, Afrika haqqında eşitmişdiniz, televiziya da gömüşdünüz, ancaq bir də gedib görəndən sonra hansı hissləri keçirdiniz?

Sərxan İsgəndrov: Afrikanı ilk dəfə görürdüm. Hələ Azərbaycanda elə bir yer tanıyıram ki, oralarla müqayisə edim. Oranın camaatı ilə qaynayıb-qarşdım və insanların həyat tərzi ilə tanış oldum. Onların evlərində iki daş və bir qazan var idi. Ayda bir dəfə qazanda nə isə bişirib yeyirlər. Bu gün nə tapsalar onu yeyir, sabah nə yeyəcəklərini fikirləşmirlər. Orada çox şeyi müşahidə etdim və diqqətimi bir şey çəkdi, camaat ağdərili insanlardan çox qorxur. Onlara bir şey verəndə gözlərindən belə bir şey sezilirdi: yəqin bunun qarşılığında məndən nə isə

Yazan redaktor

13.11.13 07:49 - axırncı dəyişikliklər 20.11.13 07:34

---

alacaq. Sanki bir qorxu var idi gözlərində. Onlar biləndə ki, bu onlara müsəlman qardaşlarından göndərilən bir hədiyyədir, onda sevinclərinin həddi olmurdu. Tanzaniyada hər gün 400 qurban kəsilirdi və bu qurbanlar Türkiyədən, Azərbaycandan göndərilən maddi dəstəklə həyata keçirilirdi. Kəsilən qurbanların ətərini hər kəsə payladıq. Bayramın həmin gecəsi qurban kəsdiyimiz ərazidə heyvanın hər şeyini götürüb aparmışdılar. Bizdə heyvanın yeyilməyən yerlərini onlar təmizləyib iştahla yeyirdilər.

İrfan: Afrikanın bugünkü vəziyyətində hansı dəyişikliklər var?

İsmət Mrahov: Tanzaniyanın belə bir yaralı tərəfi var. Şərqi Afrika ölkələri, Kenya olsun, Həbəşistan olsun, orada heç bir xristian olmayıb, sonradan avropalılar oranın təbii sərvətini istila ediblər. Darussalam demək olar ki, Bakıdan 10 dəfə böyükdür. Orada asfaltın olmadığına görə, bu günə kimi tıxac problemi var. Avropalıların afrikalılara hal-hazırda verdiyi şey xristianlıq və qərb heyranlığıdır. Ümumiyyətlə afrikalılar həm maddi cəhətdən, həm də mədəniyyət baxımından istilaya uğrayıblar. Onlar həmişə kölə kimi olduqları üçün köləlikdən azad ola bilmirlər. Avropalılar onlarda müstəqil düşüncəni tamamilə məhv ediblər. 4-cü sinfə qədər məktəblər açılıb və 4-cü sinifdən sonra ancaq maddi imkanı olanlar məktəbə gedirlər. Qurbanla əlaqəli Afrikanın qərbində, şərqində oldum. Heç bir maşının olmadığı və heç bir texnikanın getmədiyi yerləri gedib gördüm. Min il bundan qabaq insanların yaşam tərzini nə idisə indi də eynidir. Orada insanların yaşadığı ev bitki örtüyü və qamışdan düzəldilib, aralarını palçıqla bərkidiblər. Afrikada bir velosiped sahibi olmaq onlar üçün ən böyük şansıdır. Onlar velosipedi ancaq yük daşımaq üçün istifadə edir, sağına-soluna yük vururlar, kömür və su daşıyırlar.

İrfan: Afrikada xeyriyyəçiliklə bağlı görülən hansı işlərlə tanış oldunuz?

Sərxan İsgəndrov: Onların ən çox ehtiyacı olduğu şey su quyularıdır. Bu çox sevindirici oldu ki, Azərbaycanın xeyriyyəçiləri və bir çox imkanlı şəxslərin maddi dəstəyi ilə qazılmış su quyularının açılışında iştirak etdik. Kənd camaatı həmin quyulardan su daşıyırdılar. Onu da deyim ki, bugünə qədər orada 77 su quyusu açılıb. Bu su quyuları məktəb, məscid və xəstəxanaların yaxınlığında açılıb. Afrika iqlim olaraq yağış görənlərdir və həmin quyular daim içməli su ilə qidalanırlar. Türkiyədən Əziz Mahmud Hüdai Vəqfinin və Azərbaycanda fəaliyyət göstərən Gəncliyə Yardım Fondunun orada qazdırdığı quyular, tikdirdiyi məktəblər böyük əhəmiyyət kəsb edir.

İrfan: Afrikadan hansı təəssüratlarla ayrıldınız?

Yazan redaktor

13.11.13 07:49 - axırncı dəyişikliklər 20.11.13 07:34

İsmət mrahov: Sevinən insanları görmək əlbəttə ki, bizdə də sevinc hissləri oyatdı. Acları sevindirmək bizdə ifadəsi imkansız duyğular oyatdı.

Sərxan İsgəndrov: Orada ölkəmizi belə bir xeyirxah missiya ilə təmsil etmək xoşdur. Üstünə Azərbaycan yazılan forma geyinmişdim. Azərbaycan haqqında ümumiyyətlə anlayışları yoxdur. Mən öz növbəmdə bir azərbaycanlı kimi ölkəmizin tarixi haqqında danışdım və Qarabağ problemlərindən söz açdım. Yaşadığım anlar mənim üçün yadda qalan, silinməz xatirə oldu.

İrfan:

Bu il qurban bayramını Tanzaniyada keçirdiniz. Oradakı insanlar bayramı necə qarşılayırlar? Hansı təəssüatları bölüşmək istəyerdiniz?

İsmət mrahov: Ümumiyyətlə, Qurban bayramı İslam dünyasında həyacanla qarşılanan bir bayramdır. Amma Afrikada keçirilən qurban bayramı bizim düşündüyümüzədən də fərqli bir bayram oldu. Bildiyimiz kimi, Afrikada aclıq var və kəsilən qurban ətələrindən bir pay almaları onların sevincinə səbəb olur. O gün onlar ət yeyirlər, qarınları doyur. Əsilində belə deyərdim, Türkiyədən və Azərbaycandan qeyri hökumət təşkilatlarının dəstəyi ilə kəsilən qurbanları onları çox sevindirir. Biz də öz növbəmizdə Allahın verdiyi fürsətdən istifadə edərək qurbanlar kəsdik, insanlara payladıq və müsəlman olaraq qardaşlıq missiyamızı yerinə yetirdik, bayram sevincimizi də onlarla bölüşdük. Getdiyimiz yerlərdə uşaqlara şirniyyat və konfetlər payladıq. Oranın camaatı ağırdır insan görəndə dərdi, bəlanı, fəlakəti xatırlayır. Biz isə oranın insanlarına xoş münasibət göstərərək onlara gülər üzlə yaxınlaşırıq. Heç bir din fərqi qoymadan bütün din mənsublarına öz yardım əlimizi uzadırdıq. O insanların üzündəki sevinc ifadələrini görmədən ifadə etmək mümkün deyil. Qurban ətələrini payladığımız insanların hamısı ac və möhtac idi. Onların hərəsi bizdən bir şey istəyirdi. Qurban ətini götürmək üçün sıraya düzülmiş qadınların qucağındakı uşaqlara konfet paylayanda qadınlar da bizə əlini uzadırdılar. Elə bilirdilər ki, onlar üçün də paylayırıq. Heç unutmaram, bir dəfə buna bənzər bir gündə uşaqlara şar paylanıb, onu da yeməyə çalışıblar. Elə bilirdilər ki, yeməlidir. 2012-ci ildə Somalidə şokolad paylamışdıq, kağızı ilə birlikdə yeməyə çalışırdılar, Mənim üçün Afrikada, xüsusilə də Tanzaniyada, qurbanın mənası yardımlaşma, qardaşlıq, ağırdır müsəlmanların ehtiyac sahiblərinə yardım etməsi idi.

İrfan: Sərxan müəllim, Afrika haqqında eşitmişdiniz, televiziya da gömüşdünüz, ancaq bir də gedib görəndən sonra hansı hissləri keçirdiniz?

Sərxan İsgəndrov: Afrikanı ilk dəfə görürdüm. Hələ Azərbaycanda elə bir yer tanıyıram ki, oralarla müqayisə edim. Oranın camaatı ilə qaynayıb-qarşdım və insanların həyat tərzi ilə tanış oldum. Onların evlərində iki daş və bir qazan var idi. Ayda bir dəfə qazanda nə isə

Yazan redaktor

13.11.13 07:49 - axırncı dəyişikliklər 20.11.13 07:34

---

bişirib yeyirlər. Bu gün nə tapsalar onu yeyir, sabah nə yeyəcəklərini fikirləşmirlər. Orada çox şeyi müşahidə etdim və diqqətimi bir şey çəkdi, camaat ağdərili insanlardan çox qorxur. Onlara bir şey verəndə gözlərindən belə bir şey sezilirdi: yəqin bunun qarşılığında məndən nə isə alacaq. Sanki bir qorxu var idi gözlərində. Onlar biləndə ki, bu onlara müsəlman qardaşlarından göndərilən bir hədiyyədir, onda sevinclərinin həddi olmurdu. Tanzaniyada hər gün 400 qurban kəsilirdi və bu qurbanlar Türkiyədən, Azərbaycandan göndərilən maddi dəstəklə həyata keçirilirdi. Kəsilən qurbanların ətlərini hər kəsə payladıq. Bayramın həmin gecəsi qurban kəsdiyimiz ərazidə heyvanın hər şeyini götürüb aparmışdılar. Bizdə heyvanın yeyilməyən yerlərini onlar təmizləyib iştahla yeyirdilər.

◻ ◻ ◻ **İrfan:** Afrikanın bugünkü vəziyyətində hansı dəyişikliklər var?

◻ ◻ ◻ **İsmət Mrahov:** Tanzaniyanın belə bir yaralı tərəfi var. Şərqi Afrika ölkələri, Kenya olsun, Həbəşistan olsun, orada heç bir xristian olmayıb, sonradan avropalılar oranın təbii sərvətini istila ediblər. Darussalam demək olar ki, Bakıdan 10 dəfə böyükdür. Orada asfaltın olmadığına görə, bu günə kimi tıxac problemi var. Avropalıların afrikalılara hal-hazırda verdiyi şey xristianlıq və qərb heyranlığıdır. Ümumiyyətlə afrikalılar həm maddi cəhətdən, həm də mədəniyyət baxımından istilaya uğrayıblar. Onlar həmişə kölə kimi olduqları üçün köləlikdən azad ola bilmirlər. Avropalılar onlarda müstəqil düşüncəni tamamilə məhv ediblər. 4-cü sinfə qədər məktəblər açılıb və 4-cü sinfdən sonra ancaq maddi imkanları olanlar məktəbə gedirlər. Qurbanla əlaqəli Afrikanın qərbində, şərqində oldum. Heç bir maşının olmadığı və heç bir texnikanın getmədiyi yerləri gedib gördüm. Min il bundan qabaq insanların yaşam tərzini nə idisə indi də eynidir. Orada insanların yaşadığı ev bitki örtüyü və qamışdan düzəldilib, aralarını palçıqla bərkidiblər. Afrikada bir velosiped sahibi olmaq onlar üçün ən böyük şansıdır. Onlar velosipedi ancaq yük daşımaq üçün istifadə edir, sağına-soluna yük vururlar, kömür və su daşıyırlar.

◻ ◻ ◻ **İrfan:** Afrikada xeyriyyəçiliklə bağlı görülən hansı işlərlə tanış oldunuz?

◻ ◻ ◻ **Sərxan İsgəndrov:** Onların ən çox ehtiyacı olduğu şey su quyularıdır. Bu çox sevindirici oldu ki, Azərbaycanın xeyriyyəçiləri və bir çox imkanlı şəxslərin maddi dəstəyi ilə qazılmış su quyularının açılışında iştirak etdik. Kənd camaatı həmin quyulardan su daşıyırdılar. Onu da deyim ki, bugünə qədər orada 77 su quyusu açılıb. Bu su quyuları məktəb, məscid və xəstəxanaların yaxınlığında açılıb. Afrika iqlim olaraq yağış görənlərdir və həmin quyular daim içməli su ilə qidalanır. Türkiyədən Əziz Mahmud Hüdai Vəqfinin və Azərbaycanda fəaliyyət göstərən Gəncliyə Yardım Fondunun orada qazdırdığı quyular, tikdirdiyi məktəblər böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Yazan redaktor

13.11.13 07:49 - axırncı dəyişikliklər 20.11.13 07:34

● ● ● **İrfan:** Afrikadan hansı təəssüratlarla ayrıldınız?

● ● ● **İsmət mrahov:** Sevinən insanları görmək əlbəttə ki, bizdə də sevinc hissləri oyatdı. Acları sevindirmək bizdə ifadəsi imkansız duyğular oyatdı.

● ● ● **Sərxan İsgəndrov:** Orada ölkəmizi belə bir xeyirxah missiya ilə təmsil etmək xoşdur. Üstünə Azərbaycan yazılan forma geyinmişdim. Azərbaycan haqqında ümumiyyətlə anlayışları yoxdur. Mən öz növbəmdə bir azərbaycanlı kimi ölkəmizin tarixi haqqında danışdım və Qarabağ problemlərindən söz açdım. Yaşadığım anlar mənim üçün yadda qalan, silinməz xatirə oldu.